

Załącznik do uchwały nr 2/2010

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Uszyce, 14.11.2010

Spis treści

Wstęp.....	2
1. Charakterystyka miejscowości Uszyce.....	3
1.1. Położenie geograficzne i administracyjne.....	3
1.2. Powierzchnia i ludność.....	3
1.3. Użytkowanie gruntów.....	4
1.4. Historia miejscowości.....	4
1.5. Przestrzenna struktura miejscowości.....	6
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	7
2.1. Zasoby przyrodnicze.....	7
2.2. Dziedzictwo kulturowe.....	7
2.3. Obiekty i tereny.....	10
2.4. Infrastruktura społeczna.....	10
2.5. Infrastruktura techniczna.....	11
2.6. Gospodarka i rolnictwo.....	11
2.7. Kapitał społeczny i ludzki.....	12
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości (analiza SWOT)	13
3.1. Posumowanie analizy SWOT	14
4. Wizja miejscowości.....	15
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć	15
5.1. Harmonogram realizacji przedsięwzięć.....	21
5.2. Zestawienie rzeczowo – finansowe przedsięwzięć.....	21
6. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu.....	22

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Uszyce jest dokumentem określającym zadania i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną w okresie 7 lat. Powstał w wyniku dyskusji na zebraniach wiejskich, po konsultacji Grupy Odnowy Wsi z mieszkańcami.

Plan Odnowy Miejscowości ma za zadanie przyczynić się do podniesienia standardu życia mieszkańców poprzez m.in. realizację określonych priorytetowych inwestycji. Planowane przedsięwzięcia mają zaktywizować mieszkańców do działań społecznych, a w konsekwencji wpłynąć na podniesienie atrakcyjności całej miejscowości.

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Plan wraz z opisem inwestycji i przedsięwzięć stanowić będzie załącznik do wniosku o dofinansowanie operacji ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 osi 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej oraz osi 4 – Leader. Działania zawarte w Planie Odnowy Miejscowości mogą być realizowane również z innych programów.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju oraz przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan ten ma kształt otwarty stwarzający możliwość aktualizacji dopasowanej do potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to możliwość dopisania nowych zadań oraz zmiany kolejności ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE i innych programów pomocowych.

1. Charakterystyka miejscowości Uszyce

1.1. Położenie geograficzne i administracyjne

Uszyce to miejscowość usytuowana w północno – wschodniej części województwa opolskiego, w powiecie oleskim, w gminie Gorzów Śląski. Jest największą wsią w gminie. Położona jest w bezpiecznej odległości od głównych szlaków komunikacyjnych i dużych aglomeracji miejskich. Najbliższe miasta to: Byczyna – 10 km, Praszka – 10 km, Gorzów Śląski – 12 km, Kluczbork – 25 km, Olesno – 28 km. Przez Uszyce przebiega droga wojewódzka nr 487 relacji Byczyna – Olesno.

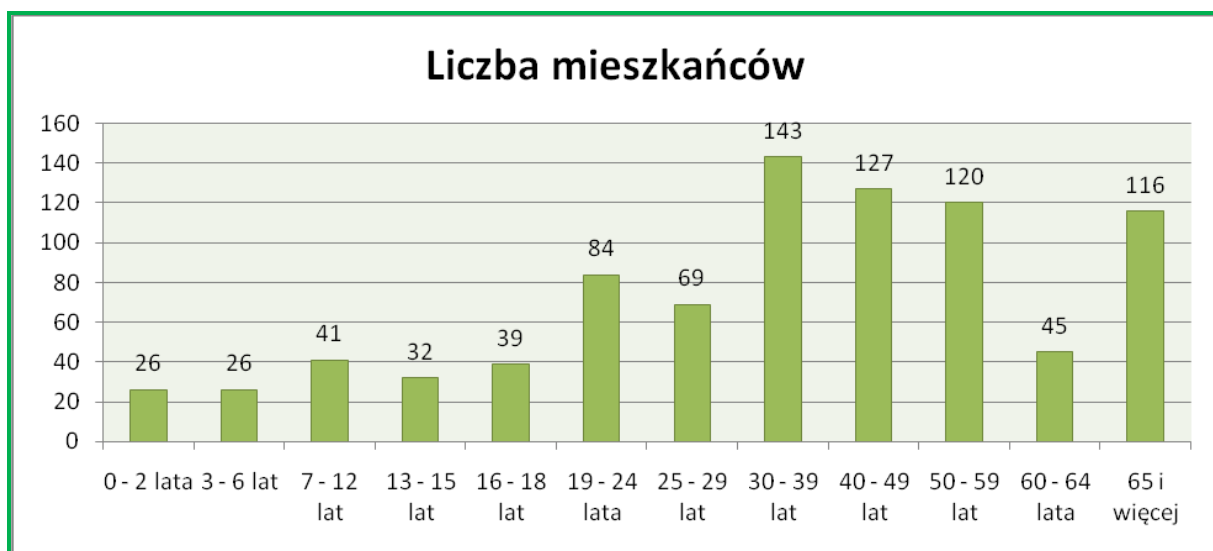

Rys. 1 Gmina Gorzów Śląski

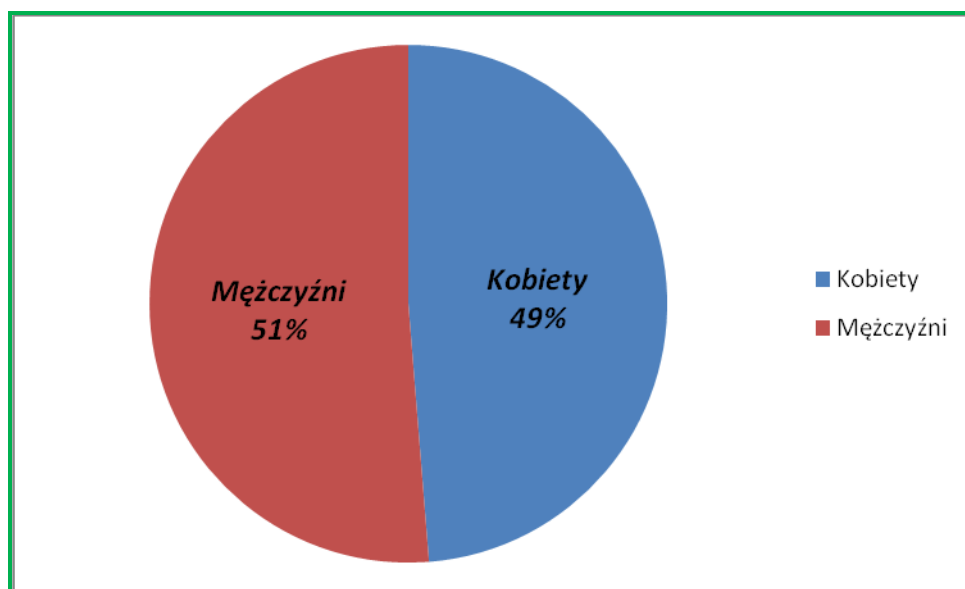
Geograficznie wieś Uszyce leży na pograniczu dwóch makroregionów: Niziny Południowo – Wielkopolskiej w mezoregionie Wysoczyzna Wieruszowska i makroregionie Wyżyny Woźnicko – Wieluńskiej w mezoregionie Obniżenie Liswarty – Prosná. Wysoczyzna Wieruszowska to zdenudowana równina morenowa, stanowiąca pomost pomiędzy Wzgórzami Ostrzeszowskimi od północnego zachodu, a Wyżyną Wieluńską od południowego wschodu. Miejscowość położona jest nad rzeką Prosną, stanowiącą jednocześnie granicę z województwem łódzkim.

1.2. Powierzchnia i ludność

Powierzchnia sołectwa Uszyce wynosi 2243 ha. W miejscowości na stałe zameldowanych jest 868 osób. Znaczny odsetek tej liczby nie zamieszkuje jednak na terenie Uszyc, a pozostał nie wymeldowany. Według danych szacunkowych uzyskanych podczas wizyty duszpasterskiej liczba mieszkańców oscyluje w granicach 630 osób.

Rys. 2 Struktura wiekowa mieszkańców Uszyc (stan na 17.03.2009). Źródło: dane UM Gorzów Śl.

Rys. 3 Struktura mieszkańców Uszyc wg płci (stan na 17.03.2009). Źródło: dane UM Gorzów Śl.

1.3. Użytkowanie gruntów

W ogólnej powierzchni Uszyc wyodrębnia się:

- Grunty orne 1462 ha
- Łąki 292 ha
- Sady 10 ha
- Lasy 325 ha

1.4. Historia miejscowości

Na temat pochodzenia nazwy Uszyce krąży wiele barwnych legend. Jedna z nich mówi o bandach zbójników grasujących w tutejszych lasach, którzy grabili karawany kupieckie, podążające traktem z Byczyny do Olesna, a opornym kupcom, którzy nie chcieli się zbójnikom wypłacić, obcinali uszy.

Inna legenda opowiada o okrutnym dziedzicu na dworze, który swoim poddanym za różne drobne przewinienia kazał obcinać uszy i przybijać je dla postrachu gwoździami do okolicznych drzew.

Jeszcze inni dopatrują się w jednym z okolicznych wzgórz kształtu dwojga uszu, co rzekomo miało dać nazwę osadzie.

Najprawdopodobniej jednak nazwa miejscowości związana jest z nazwiskiem osiedlonego tu rodu rycerskiego. Od wczesnego średniowiecza wieś należała do rodziny Wiplerów. Mateusz Wipler von Uschitz wymieniany jest przez Jana Długosza jako uczestnik bitwy pod Grunwaldem po stronie polskiej.

Rodzina Wiplerów była bardzo liczna i zamieszkiwała obszary graniczne między Polską a Czechami. Herbem uszyckiej linii rodu Wiplerów były trzy połączone złote krzyże na niebieskim tle. Członek tej rodziny o imieniu Stanisław był osobistym sekretarzem cieszyńskiego księcia Bolka w latach 1432 – 1447.

W okresie władania wsią przez tę rodzinę wybudowano w Uszycach drewniany kościół konsekrowany 31 października 1517 roku. W 1600 roku kolejny członek rodu Wiplerów ufundował dla kościoła dzwon z polskimi inskrypcjami.

W roku 1733 Uszyce stały się własnością Georga Fredricka Holly, który nabył wieś za 40 tysięcy talarów. W 1745 sprzedał on miejscowość hrabiemu Cerroni, a ten następnie Karolowi von Sobeck. W 1760 roku wieś została przejęta przez rodzinę von Faldern, która po 45 latach sprzedała ją hrabiemu Schack von Wittenau za 135 tysięcy talarów. Uszyce pozostawały własnością tej rodziny do roku 1868, kiedy to zostały sprzedane baronowi von Zedlitz, który był ich właścicielem do 1906 roku. Po tragicznej śmierci swoich dzieci odsprzedał on wieś z całym inwentarzem za milion talarów państwu pruskiemu, co spowodowało, że Uszyce stały się własnością królewską.

Pierwszym dzierżawcą majątku królewskiego był Kurt von Portatius, następnie dzierżawę przejął jego syn kapitan Hans von Portatius. Trwało to do zakończenia II wojny światowej, w wyniku której ziemie te znów wróciły do Polski. Losy mieszkańców tej okolicy u schyłku II wojny światowej obfitowały w wiele tragicznych wydarzeń. Część osób (zwłaszcza narodowości niemieckiej), porzuciwszy swój dobytek, uciekła wraz z wycofującymi się jednostkami armii niemieckiej. Pozostała na miejscu ludność, która nie umiała wykazać się znajomością języka polskiego i tradycji katolickiej została wysiedlona do Niemiec. Stało się na podstawie decyzji Wielkiej Trójki (USA, ZSRR, Wielka Brytania) na konferencji poczdamskiej z lipca – sierpnia 1945 roku. Niestety nie obyło się wtedy bez wielu niegodziwości i nadużyć, gdyż liczni pseudopatrioci polscy, którzy zaczęli napływać tu masowo z drugiej strony Prozny pod pozorem tropienia ukrytych Niemców, starali się wejść w posiadanie majątków tutejszych Ślązaków. Równocześnie rozpoczął się wielki napływ ludności polskiej z dawnych Kresów Wschodnich, które teraz stały się częścią Związku Radzieckiego. Zmieniło się wtedy radykalnie oblicze etniczne Uszyc, na które składała się autochtoniczna ludność śląska, przesiedleńcy zza Buga oraz ludność, która napłynęła tu z Polski centralnej.

Spora część ludności śląskiej posiadająca rodzinne koligacje niemieckie zaczęła dość szeroko dążyć do wyjazdu do Niemiec, upatrując w tym poprawę swojego losu materialnego. Proces ten rozpoczął się w latach siedemdziesiątych, największą dynamikę wykazywał pod koniec lat osiemdziesiątych, a obecnie wyraźnie osłabł.

Dziś część mieszkańców tych ziem posiadająca niemieckie korzenie może w nieskrępowany sposób kultywować wybrane przez siebie tradycje narodowe, dzięki powstałym w latach dziewięćdziesiątych stowarzyszeniom społeczno – kulturalnym. Godnym podkreślenia i budującym zjawiskiem jest fakt, że nie występują u nas najmniejsze nawet animozje na tle narodowościowym, etnicznym czy religijnym.

1.5. Przestrzenna struktura miejscowości

Uszyce nie posiadają ukształtowanego terenu wspólnego tzw. centrum wsi, chociaż częściowo taką rolę pełni plac nieopodal Domu Ludowo – Strażackiego. Uszyce przecinają prostopadle drogę wojewódzką nr 487, która stanowi umowny podział na Uszyce Górne i Uszyce Dolne. Przemierzając miejscowość od górnej części do dolnej widoczna jest zabudowa ukształtowana wzdłuż dwóch długich alei kasztanowych, będących cennym walorem wsi. Pałac na wzgórzu, domki jednorodzinne, szkoła, sklepy, 2 – piętrowe bloki, kościół, dom ludowo – strażacki, poniemieckie „czworaki” to uproszczony przekrój miejscowości. Ponadto sołectwo posiada przysiółki położone w odległości do 2 km od wsi. Mają one dość specyficzne nazwy, częściowo zapożyczone z języka niemieckiego, takie jak np. Zidlung, Nowe, Karnów.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1. Zasoby przyrodnicze

Miejscowość Uszyce posiada wiele cennych przyrodniczo obiektów, których urok przeplata się z dawną historią. Wieś leży pośród łąk, pól i lasów. Wiosną i latem wszystko tu tonie w bujnej zieleni. Dzisiejsze lasy to pozostałość dawnych puszczy, które były ostoją dzięki zwierzynie i źródłem wielu bogactw dla ludności. W Uszycach są dwa lasy, w górnej i dolnej części wsi – nad Prosną. Las w Uszycach Górnych jest niewielki, ale urokliwy ze względu na pofałdowany teren. Jest miejscem spacerów i wycieczek. O wiele większe lasy rozciągają się nad Prosną. Są to bujne lasy łąkowe, okresowo zalewane, rosnące w żyznej dolinie rzeki, miejscami nieprzebyte. Najczęściej można spotkać tam lipy, graby, olchy, topole, wiązy, buki, wierzby, jodły, modrzewie, sosny, brzozy oraz robinie akacjowe. W lasach tych żyją sarny, zające, lisy, dziki, a także dużo ptactwa wodnego – czaple, bociany, dzikie kaczki. Występują tu również pospolite ptaki jak np. jaskółki, sikorki, wróble, gawrony.

Z najważniejszych zakątków przyrodniczo – historycznych należy wymienić:

- **Góra Kawowa (Kaffeeberg)** – to najwyższe wzniesienie w pobliskim lesie w Uszycach Górnych. Można tam spotkać stanowiska modrzewi (*larix decidna*), które zostały objęte ochroną. Nazwa Kaffeeberg funkcjonuje wśród mieszkańców od dawien dawna. To tu właśnie dawni właściciele Uszyc lubili pić kawę, rozkoszować się jej smakiem i pięknym widokiem na okolicę. Dziś także ludzie bardzo chętnie zatrzymują się w tym miejscu, kontemplując krajobraz, którego piękno stale zachwyca. Zimą góra stanowi doskonałe miejsce do zjeżdżania na sankach i zabaw śnieżnych dla miejscowych dzieci.
- **Rzeka Proсна** – to niewielka rzeka, której rola kiedyś była dużo większa gdyż była rzeką graniczną. W XIX wieku oddzielała zabór pruski od rosyjskiego, a po 1918 roku Polskę od Niemiec. Ze względów estetycznych coraz rzadziej jest wykorzystywana do kąpielii, stanowi za to miejsce amatorskich połowów ryb. W jej wodach można złowić płocie, leszcze oraz szczupaki.
- **Park w Ośrodku Szkolno – Wychowawczym** – to cenny obiekt przyrodniczy stanowiący teren Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. Św. Jana de La Salle. 7 – hektarowy park w połączeniu z pałacem dworskim tworzy rozległy kompleks z funkcją rekreacji i wypoczynku.

2.2. Dziedzictwo kulturowe

Historia, która ukształtowała miejscowość Uszyce pozostawiła także obiekty, stanowiące bezcenne dziedzictwo kulturowe. Główne walory architektury to:

- **Kościół** pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP - drewniany z początku 1517 roku, wpisany do rejestru zabytków. Bogaty, barokowy wystrój pochodzi z połowy XVII w. W ołtarzu głównym znajduje się obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, św. Janem Ewangelistą i św. Joachimem, malowany na drewnie z około 1600 r.

Rys. 4 Kościół parafialny

- **Dwór** w Ośrodku Szkolno – Wychowawczym – zbudowany w połowie XIX w. otoczony parkiem krajobrazowym z mogiłą dawnych właścicieli,
- **Pałacyk** na terenie Zakładu Rolnego.

Inne cenne obiekty chronione i pielęgnowane przez mieszkańców to:

- **Grób poległych żołnierzy** na cmentarzu,
- **Kapliczka** Św. Jana Nepomucena.

Z postaci, które wywodzą się z miejscowości Uszyce najślawniejszym jest **Emanuel Kania**, urodzony 26 marca 1827 r. kompozytor, pianista, organista i krytyk muzyczny. Koncertował w wielu miastach Polski i za granicą. Był pedagogiem gry fortepianowej. Pracował jako organista we wrocławskim kościele św. Macieja, gdzie dziś znajduje się poświęcona mu tablica pamiątkowa. W 1853 roku osiadł w Warszawie, gdzie następnie został profesorem Instytutu Muzycznego. Był znawcą twórczości Fryderyka Chopina. Swoje recenzje muzyczne zamieszczał w czasopiśmie "Kurier Codzienny" i "Kłosa". Pozostawił liczne utwory fortepianowe w stylu salonowym, jak nokturny, romanse, walce, mazury, polonezy, etiudy. Napisał także muzykę do wodewilu Jana Kantego Gregorowicza pt. *Werbel domowy* (wyk. 1860) i pieśni (m.in. *Marzenie* do słów Włodzimierza Wolskiego i *Dola* do słów Kazimierza Brodzińskiego).

W Uszycach, rodzinnej miejscowości Emanuela Kania jego imię nosi szkoła podstawowa, a w tutejszym kościele znajduje się tablica poświęcona jego pamięci.

Najważniejsze kultywowane tradycje to:

- **Odpust parafialny** - przypada 15 sierpnia w święto Matki Bożej Zielnej. Przy pięknej pogodzie msza odbywa się na terenie przykościelnym, w tym celu przygotowuje się ołtarz polowy oraz miejsca siedzące dla parafian. Tradycją są także kiermasze zabawek oraz straganiarze przyjeżdżający corocznie na tę okoliczność;
- **Dożynki wiejskie** – odbywają się zwykle w pierwszej połowie września, naprzemiennie organizatorami są mieszkańcy Uszyce Górnych i Dolnych. Po uroczystej dziękczynnej mszy świętej korowód dożynkowy z uplecioną koroną oraz darami ziemi wędruje przy akompaniamencie orkiestry dętej do Domu Ludowo – Strażackiego, gdzie odbywa się dalsze świętowanie. Corocznie organizatorzy wykazują się większą kreatywnością w przygotowaniu imprezy.

Rys. 5 Dożynki w 2006 r.

- **Lany Poniedziałek** - w miejscowości Uszyce tradycja Śmigusa Dyngusa ma wyjątkowy charakter. Drugiego dnia Wielkanocy miejscowa straż pożarna z samego rana uruchamia wóz strażacki i jeżdżąc na sygnale od domu do domu budzi mieszkańców. Oczywiście budzi nie samym alarmem, ale i wodą jak na dyngusa i strażaków przystało.
- **Polterabend** – to śląska nazwa wieczoru panieńskiego – kawalerskiego. W czwartek przed weselem odbywa się impreza organizowana przez narzeczonych, na którą może przyjść każdy mieszkaniec. Impreza zwykle organizowana jest w plenerze, tak by pomieścić wszystkich chętnych, a także by nie było zbyt dużo strat spowodowanych tłuczeniem szkła. Zwyczaj bowiem jest taki, że każdy uczestnik wieczoru przynosi ze sobą butelki, słoiki i inne rzeczy łatwo tłukące się. Symbolem takiego tłuczenia jest szczęście przyszłych małżonków, którzy muszą oczywiście sami posprzątać szkła, co wróży im zgodną i sprawną współpracę w małżeństwie.

Tradycją cieszą się także od lat organizowane festyny ludowo – strażackie, które odbywają się zawsze w pierwszej połowie lipca. Zaproszeni twórcy lokalni i inni artyści, konkurencje rozrywkowo – sportowe, wzajemna integracja – to wszystko sprawia, że impreza cieszy się dużym zainteresowaniem.

Do kalendarza stałych imprez został też wpisany Turniej piłki nożnej firm o puchar sołtysa. Składają się na niego rozgrywki futbolowe miejscowych przedsiębiorców.

Podkreślić należy fakt, iż każdego roku w Uszycach odbywa się także wiele innych okolicznościowych wydarzeń. Z ważniejszych należy wymienić 60 – lecie LZS, zawody strażackie, uroczysty piknik przygotowany przez braci szkolnych w Boże Ciało, jubileusz 25 – lecia przybycia braci szkolnych do naszej miejscowości oraz jubileusz 40 – lecia szkoły podstawowej. Każda z tych uroczystości ma niepowtarzalny charakter i swój klimat, każda integruje i łączy społeczność.

2.3. Obiekty i tereny

Uszyce mogą pochwalić się dużym i pięknym terenem parku, który znajduje się pod opieką braci szkolnych zamieszkujących we wsi. Park jest częścią Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. Św. Jana de la Salle. Położony przy lesie stanowi wspaniałe połączenie dzikiej przyrody i uporządkowanej przestrzeni parkowej. Miejsce to jest otwarte nie tylko dla wychowanków ośrodka, ale również dla całej społeczności uszyckiej. By zachować walory tego miejsca park wymaga rewitalizacji.

W miejscowości Uszyce znajduje się kilka obiektów, które nie nadają się do użyteczności i zakłócają estetykę wizualną wsi. Są to głównie:

- Budynek dawnej szkoły podstawowej – zniszczony i zdewastowany, wymagający zbyt dużych nakładów by przywrócić go stanu użyteczności publicznej,
- Murowany kiosk na przystanku PKS – nie zagospodarowany i stanowiący „małe wysypisko śmieci”,
- W przysiółku Nowe szereg pustostanów – opuszczonych całych gospodarstw i domostw.

W pobliskim lesie znajduje się stawek, który w dawnych czasach służył mieszkańcom do kąpieli rekreacyjnych. Zwany „Żabim Stawkiem”, stanowi ciepłe źródło, które nieużytkowane straciło swoje walory i przestało pełnić funkcję wypoczynkową.

2.4. Infrastruktura społeczna

Uszyce mogą pochwalić się dość dobrze rozwiniętą infrastrukturą społeczną. Centrum wsi skupia się wokół Domu Ludowo – Strażackiego. W budynku tym mieści się duża sala wykorzystywana do różnych imprez okolicznościowych (zabaw, wesel, komunii, zebrań wiejskich itd.), mniejsza salka przystosowana do spotkań Mniejszości Niemieckiej, ogólnodostępna, dobrze wyposażona technicznie kawiarenka internetowa z biblioteką, szatnia, kuchnia oraz kilka mniejszych nie zagospodarowanych jeszcze pomieszczeń.

Dom ten połączony jest ze starą remizą Ochotniczej Straży Pożarnej, gdzie obecnie znajduje się garaż dla wozu strażackiego, mała salka konferencyjna, klub dla młodzieży wyposażony w bilard, piłkarzyki oraz stół tenisowy a także nie zagospodarowane pomieszczenia po bibliotece, która została przeniesiona do centrum komputerowego w budynku sąsiadującym.

Bezpośrednio przy tych obiektach mieści się dawny kort tenisowy używany dziś bardziej jako miejsce do organizacji festynów czy innych imprez plenerowych. Kilka metrów dalej po przeciwległej stronie znajduje się wiejskie boisko do piłki nożnej.

W Uszycach znajduje się jedna z trzech w gminie Gorzów Śląski szkoła podstawowa. Jest to budynek po termomodernizacji, pięknie odmalowany i bardzo estetyczny. Niedawno został on również w części zaadaptowany, by pełnić funkcję przedszkola. Przy szkole znajduje się boisko Ludowego Związku Piłkarskiego, na którym odbywają się mecze piłki nożnej.

2.5. Infrastruktura techniczna

Wieś Uszyce jest zwodociągowana z wyjątkiem przysiółka Nowe, gdzie ze względu na znikomą liczbę mieszkańców nie została doprowadzona sieć wodociągowa. Brak natomiast jest kanalizacji, której założenie na terenie sołectwa jest w planach gminnych na kolejne lata. Obecnie ludność korzysta z szamb przydomowych, które są wywożone przez prywatne firmy. Gospodarka odpadami i wywóz śmieci z terenu sołectwa, jak i całej gminy Gorzów Śląski jest zorganizowana przez firmę zajmującą się tego typu usługami. Wszyscy mieszkańcy posiadają kosze na śmieci i mają podpisane umowy na wywóz nieczystości.

Stan nawierzchni dróg jest dość dobry, natomiast brak jest chodników stanowiących większe bezpieczeństwo dla pieszych. Także drogi dojazdowe do przysiółków wiejskich wymagają remontów, a co za tym idzie nakładów finansowych. W kilku miejscach we wsi zauważalny jest także brak punktów świetlnych. Miejscowość Uszyce jest połączona bezpośrednim węzłem komunikacyjnym PKS z miastami Kluczbork, Praszka, Gorzów Śląski oraz Opole. Działa tu także prywatna linia dowożąca ludzi busami do Olesna. W obrębie wsi znajdują się 3 przystanki autobusowe.

Wieś jest w pełni ztelefonizowana, spora część mieszkańców posiada także dostęp do Internetu. Zasięg telefonii komórkowych jest na poziomie zadowalającym.

2.6. Gospodarka i rolnictwo

Na terenie Uszyc istnieje kilka zakładów pracy, mieści się tu tartak zatrudniający około 30 osób, piekarnia, w której pracuje około 20 osób, zakład produkcyjno - nasienny (ok. 26), młyn zbożowy (ok. 8), firma transportowa (ok.10), bar, trzy sklepy spożywczo – przemysłowe i inni drobni usługowcy. Oprócz przedsiębiorców prywatnych pracę daje Ośrodek Szkolno – Wychowawczy (28 osób), oraz szkoła podstawowa i przedszkole (ok.22 pracowników).

Wieś pełni także funkcję rolniczą, na jej terenie występują 122 gospodarstwa rolne, z czego ok. 35 zalicza się do dużych. Uprawy dominujące to zboża, buraki cukrowe, rzepak, kukurydza, ziemniaki, powszechne są także hodowle trzody chlewnej.

Amatorzy turystyki znajdą w Uszycach Gospodarstwo Agroturystyczne . Dysponuje ono 14 miejscami noclegowymi, a przestrzeń, cisza i sąsiedztwo lasu umożliwiają spędzenie wolnego czasu na

obcowaniu z naturą oraz aktywnym wypoczynkiem dla grzybiarzy i fanów wycieczek rowerowych. Dodatkową atrakcją są ogniska przy muzyce oraz możliwość szaleństwa na quadach.

Nocleg można znaleźć również u braci szkolnych, w Ośrodku Szkolno – Wychowawczym. Pielgrzymi wędrujący latem przez Uszyce na Jasną Górę zatrzymują się tam na odpoczynek, z noclegów mogą skorzystać również turyści i przyjezdni goście.

2.7. Kapitał społeczny i ludzki

W miejscowości Uszyce przez lata powstało wiele organizacji społecznych. Wymienić należy w tym miejscu Ochotniczą Straż Pożarną, która dzięki zaangażowaniu swoich druhów chroni mieszkańców, gasi pożary, usuwa skutki burz i innych zjawisk atmosferycznych, pomaga w wypadkach samochodowych. Dodatkowo corocznie organizuje zabawy taneczne oraz Sylwestra integrując w ten sposób mieszkańców, a także przyjezdnych gości.

Drugą ważną organizacją jest Ludowy Zespół Sportowy, istniejący od 1948 roku. Skupia i aktywizuje właściwie wszystkie pokolenia mieszkańców, niedzielne mecze dostarczają wielu emocji kibicom sportowym. Zespół dysponuje zarówno drużyną seniorów, jak i trampkarzy. Od pewnego czasu klub współpracuje z drużynami sportowymi z Niemiec (SC Polonia Hannover, SC Polonia Hildesheim), a także z Reprezentacją Polski Piłki Halowej Oldbojów.

Rys. 6 Logo LZS Uszyce

Duże znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania społeczności lokalnej ma działalność sołtysa oraz rady sołeckiej. W kwestiach związanych z rozwojem duchowym wsi pieczę trzyma proboszcz wraz z radą parafialną,

W Uszycach mieszka wiele osób z pochodzeniem niemieckim, którzy skupiają się w Towarzystwie Społeczno – Kulturalnym Niemców na Śląsku Opolskim (mniejszość niemiecka). Organizują oni comiesięczne spotkania, a także msze święte w rodzimym języku.

Od 2008 roku we wsi działa Grupa Odnowy Wsi, skupiająca 8 osób, której celem jest działalność na rzecz polepszenia warunków życia w sołectwie. Jej członkowie należą równocześnie do innych organizacji tu wymienionych, dzięki czemu grupy i społeczności są zintegrowane i mają wspólne cele nie konfrontujące ze sobą.

Uszyce to także siedlisko wielu nie zrzeszonych osób, które swoimi umiejętnościami przyczyniają się do sprawnego funkcjonowania wsi. Można tu wymienić osoby z umiejętnościami informatycznymi, plastycznymi, muzycznymi, budowlanymi i innymi.

Dzięki dobrej współpracy władz samorządowych z prywatnymi przedsiębiorcami oraz mieszkańcami wieś może liczyć na pomoc, sponsoring różnych przedsięwzięć i imprez lokalnych.

Wieś ma kontakty zewnętrzne z prasą lokalną, radiem i telewizją. Wszelkie ważniejsze uroczystości, zebrania czy wydarzenia są prezentowane w mediach regionalnych, a nieraz nawet w ogólnopolskich.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości (analiza SWOT)

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • Kościół parafialny – zabytek klasy zerowej ; • Aktywna działalność organizacji wiejskich (LZS, OSP, Mniejszość Niemiecka, Grupa Odnowy Wsi); • Położenie wsi z dala od dużych zakładów przemysłowych i głównych szlaków komunikacyjnych, co wpływa na czyste powietrze i nieskażone środowisko naturalne; • Dom Ludowo – Strażacki z dużą salą taneczną i zapleczem kuchennym miejscem organizacji zebrań, wesel, komunii i innych uroczystości ; • Baza noclegowa w Gospodarstwie Agroturystycznym oraz Ośrodku Szkolno – Wychowawczym; • Wyremontowana szkoła podstawowa z przedszkolem (po termomodernizacji); • Dobrze zagospodarowane boisko LZS do piłki nożnej; • Ogólnodostępna sala komputerowa z Internetem oraz biblioteka; • Mini zoo w Ośrodku Szkolno – Wychowawczym pełniące funkcję rekreacyjną oraz terapeutyczną; • Warsztaty terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych; • Nieprzerwane kultywowanie tradycji wiejskich (festyny, dożynki, zabawy wielkanocne, bożo – nardzeniowe, Sylwester, Lany Poniedziałek, poltery); • Celebrowanie obrzędów religijnych (odpust, majówki, apel jasnogórski) 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak chodników wzdłuż głównych ulic i ścieżek rowerowych; • Brak kanalizacji, gazociągu, zmodernizowanych wodociągów; • Brak miejsca rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców oraz placu zabaw; • Nieliczne możliwości spędzania wolnego czasu dla młodzieży i dzieci; • Pustostany – opuszczone i będące w ruinie dawne mieszkania oraz budynki gospodarcze psujące estetykę wsi; • Brak dobrego dojazdu do rzeki Proсны ze względu na zły stan drogi; • Brak parkingu przy domu ludowo – strażackim oraz boisku LZS; • Nie pełne wykorzystanie roli edukacyjnej sali komputerowej; • Niekompletna infrastruktura turystyczna (oznakowanie tras, miejsc atrakcyjnych, tablic informacyjnych); • Niewystarczająca promocja walorów miejscowości i jej otoczenia; • Trudności w pozyskiwaniu środków pieniężnych, skomplikowane procedury.

SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej; • Stała pomoc kilku sponsorów, którzy w miarę możliwości dofinansowują różne przedsięwzięcia i imprezy; • Nawiązanie współpracy z klubami piłkarskimi z Niemiec okazją ku wzajemnej integracji i zacieśniania więzów; • Rozwój gospodarstw agroturystycznych oraz zwiększający się popyt na aktywne formy spędzania wolnego czasu w otoczeniu czystego środowiska szansą wypromowania miejscowości; • Możliwość stworzenia atrakcyjnego krajobrazowo, wygodnego i bliskiego naturze miejsca zamieszkania jako alternatywy dla zdegradowanych przestrzennie i społecznie przestrzeni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Migracja młodych, wykształconych ludzi za granicę i do dużych miast powodowana niewielkimi szansami na znalezienie godziwej pracy; • Niski przyrost naturalny i starzejące się społeczeństwo; • Globalizacja i produkcja masowa prowadząca do spadku konkurencyjności lokalnych firm

Tab. 1 Analiza SWOT miejscowości Uszyce

3.1. Podsumowanie analizy SWOT

Zapewnienie rozwoju miejscowości oraz stworzenie jak najlepszych warunków życia mieszkańcom wsi Uszyce stanowi priorytet w wyznaczaniu kierunków rozwoju sołectwa.

Mając na uwadze analizę mocnych i słabych stron miejscowości planuje się następujące kierunki rozwoju wsi:

- realizacja prac modernizacyjno – inwestycyjnych mających na celu poprawę infrastruktury technicznej i turystycznej,
- poszerzenie oferty kulturalnej i sportowej oraz stworzenie warunków dla zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców,
- podniesienie estetyki miejscowości,
- zagospodarowanie terenów wyznaczonych pod turystykę aktywną – rekreację,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez skuteczną promocję walorów wsi.

4. Wizja miejscowości Uszyce

**Bogactwo tradycji, piękno przyrody –
do Uszyc przybywaj, czyś stary czy młody.**

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć

W rozdziale przedstawiony został wykaz przedsięwzięć inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w latach 2010-2016. Jest to lista otwarta, która w trakcie okresu programowania może być modyfikowana i uzupełniana.

PRZEDSIĘWZIĘCIE 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Stworzenie miejsca odpoczynku i rekreacji
Cel przedsięwzięcia	Celem inwestycji jest zagospodarowanie i urządzenie placów w pobliżu Domu Ludowo – Strażackiego na profesjonalne „centrum wsi”. Kompleks ma się składać z boisk do piłki nożnej, koszykowej, siatkowej, placu zabaw, muszli koncertowej oraz altany grillowej.
Przeznaczenie	Budowa kompleksu stworzy podłoże do organizowania imprez o charakterze kulturalnym, integracyjnym, rekreacyjnym i sportowym. Obiekt będzie służył podniesieniu poziomu kultury fizycznej na wsi i zagospodarowaniu czasu wolnego mieszkańców. Ponadto plac zabaw z pełnym wyposażeniem (huśtawki, bujaki, piaskownica, ławki) zapewni dobre warunki dorosłym do sprawowania opieki nad bawiącymi się dziećmi.
Termin realizacji	2011 – 2013
Szacunkowy koszt	350 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007 – 2013 (Odnowa i rozwój wsi, Leader), środki gminne

PRZEDSIĘWZIĘCIE 2	
Nazwa przedsięwzięcia	Odnowa Domu Ludowo – Strażackiego
Cel przedsięwzięcia	Celem tej inwestycji jest zapewnienie komfortowych warunków w obiekcie, który jest wykorzystywany do organizacji różnych imprez okolicznościowych, zebrań i spotkań. W przyszłości planuje się także przystosować obiekt do organizacji konferencji i szkoleń na większą skalę, wobec czego obiekt należy odpowiednio ocieplić, zmodernizować i doposażyć.
Przeznaczenie	Kompleksowe wykończenie obiektu służyć będzie wszystkim mieszkańcom oraz pozwoli na udostępnianie go szerszej społeczności lokalnej i ponadlokalnej.
Termin realizacji	2013 - 2015
Szacunkowy koszt	100 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007 – 2013 (Odnowa i rozwój wsi), środki gminne

PRZEDSIĘWZIĘCIE 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Renowacja przydrożnych kapliczek i krzyży oraz ufundowanie tablic informacyjnych o naszej miejscowości.
Cel przedsięwzięcia	Celem inwestycji jest zachowanie dziedzictwa kulturowego naszych przodków i poszanowanie miejsc kultu religijnego. Założenie tablic informacyjnych ma na celu zapoznanie odwiedzających gości i turystów z walorami naszej miejscowości.
Przeznaczenie	Odpowiednio zakonserwowane kapliczki i odnowione krzyże służyć mają następnym pokoleniom, a także kształtować piękno naszej miejscowości. Przedsięwzięcie ma także pomóc w rozwinięciu funkcji turystyczno – wypoczynkowej wsi
Termin realizacji	2010 - 2012
Szacunkowy koszt	40 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007 – 2013 (Odnowa i rozwój wsi, Leader), środki gminne, „małe granty”

PRZEDSIĘWZIĘCIE 4	
Nazwa przedsięwzięcia	Zagospodarowanie pomieszczeń po bibliotece na siłownię
Cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest stworzenie atrakcyjnych warunków do polepszenia kondycji i zdrowia dla mieszkańców wsi.
Przeznaczenie	Zakup sprzętu i przystosowanie pustych pomieszczeń po dawnej bibliotece położonych w budynku, gdzie znajduje się świetlica wiejska będą idealnym dopełnieniem już istniejących form spędzania wolnego czasu nie tylko dla młodzieży, ale również dla starszych mieszkańców.
Termin realizacji	2014
Szacunkowy koszt	50 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007 – 2013 (Odnowa i rozwój wsi, Leader), środki gminne

PRZEDSIĘWZIĘCIE 5	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa parkingów (przy Domu Ludowo – Strażackim, przy boisku LZS, przy kościele)
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest stworzenie miejsc parkingowych przeznaczonych dla uczestników organizowanych we wsi imprez, meczy i wszelkich innych uroczystości. Dzięki inwestycji parkujący kierowcy nie będą niszczyli zieleni i przestrzeni prywatnych. Przy kościele planuje się istniejący już parking utwardzić nawierzchnią asfaltową, a alejkę wokół kościoła wybrukować kostką. Przedsięwzięcie będzie realizowane etapowo.
Przeznaczenie	Wdrożenie projektu wpłynie korzystnie na jakość infrastruktury technicznej we wsi. W konsekwencji nastąpi poprawa stanu estetyki przestrzeni oraz zostaną stworzone warunki dla rozbudowy kalendarza ponadlokalnych imprez.
Termin realizacji	2011 - 2015
Szacunkowy koszt	600 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007 – 2013 (Odnowa i rozwój wsi, Leader), środki gminne

PRZEDSIĘWZIĘCIE 6	
Nazwa przedsięwzięcia	Rewitalizacja Żabiego Stawku w pobliskim lesie i przywrócenie walorów turystycznych temu miejscu
Cel przedsięwzięcia	Inwestycja przewiduje przeprowadzenie wycinki krzewów, oczyszczenie dna stawku oraz budowę „małej infrastruktury”, służącej okolicznym mieszkańcom oraz zwiększeniu zainteresowania turystów naszą miejscowością.
Przeznaczenie	Zagospodarowanie terenu wokół stawku ma pozwolić na lepsze wykorzystanie turystyczne i agroturystyczne miejscowości oraz poprawę estetyki miejsca.
Termin realizacji	2015 - 2016
Szacunkowy koszt	20 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007 – 2013 , środki gminne

Poniżej zamieszczono wizualizację niektórych planowanych inwestycji w miejscowości Uszyce.

Rys. 7 Wizualizacja planowanego „centrum wsi”

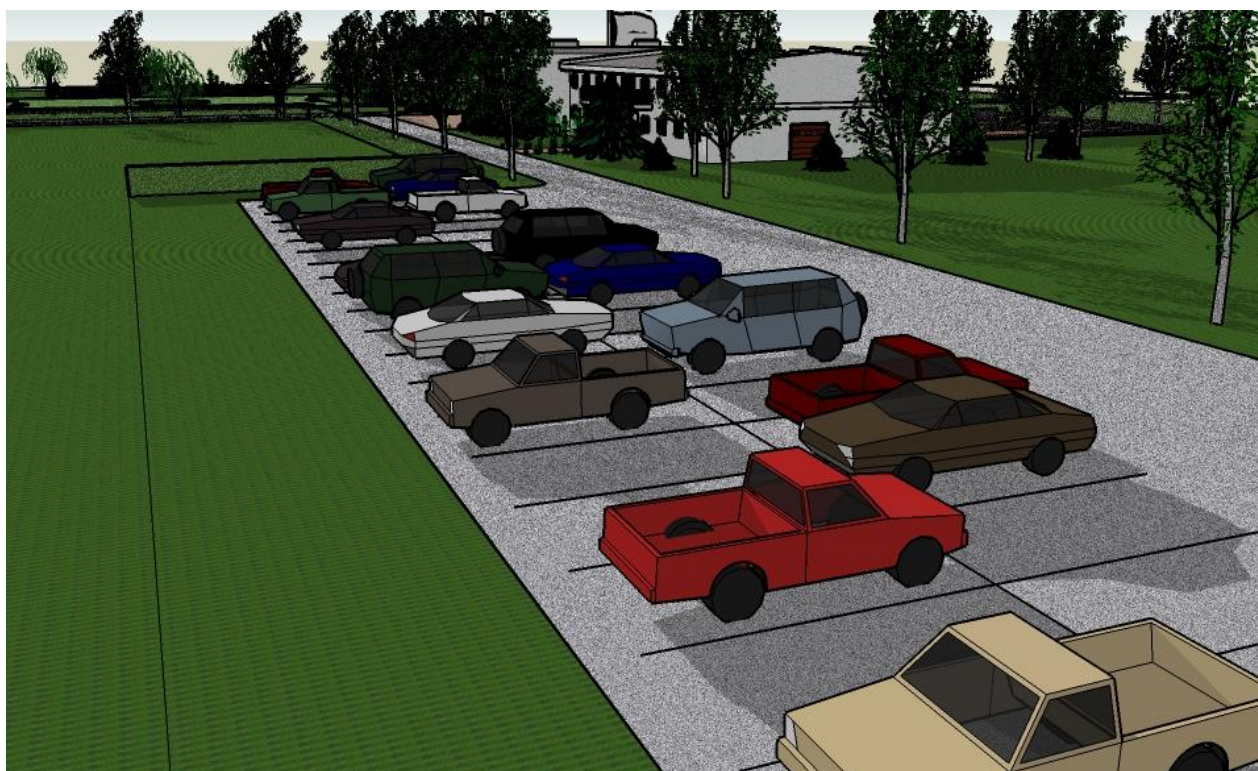
Rys. 8 Kort tenisowy, boisko do koszykówki i piłki ręcznej, muszla koncertowa

Rys. 9 Tablica informacyjna w centrum wsi

Rys. 10 Boisko do piłki nożnej, piłki siatkowej, plac zabaw

Rys. 11 Parking przy Domu Ludowo – Strażackim

5.1. Harmonogram realizacji przedsięwzięć

Lp.	Przedsięwzięcie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Stworzenie miejsca odpoczynku i rekreacji							
2	Odnowa Domu Ludowo – Strażackiego							
3	Renowacja przydrożnych kapliczek i krzyży oraz ufundowanie tablic informacyjnych o naszej miejscowości.							
4	Zagospodarowanie pomieszczeń po bibliotece na siłownię							
5	Budowa parkingów (przy Domu Ludowo – Strażackim, przy boisku LZS, przy kościele)							
6	Rewitalizacja Żabiego Stawku w pobliskim lesie i przywrócenie walorów turystycznych temu miejscu							

5.2. Zestawienie rzeczowo – finansowe przedsięwzięć

Lp.	Przedsięwzięcie	Szacunkowy koszt (zł)
1	Stworzenie miejsca odpoczynku i rekreacji.	350 000
2	Odnowa Domu Ludowo – Strażackiego.	100 000
3	Renowacja przydrożnych kapliczek i krzyży oraz ufundowanie tablic informacyjnych o naszej miejscowości.	40 000
4	Zagospodarowanie pomieszczeń po bibliotece na siłownię.	50 000
5	Budowa parkingów (przy Domu Ludowo – Strażackim, przy boisku LZS, przy kościele).	600 000
6	Rewitalizacja Żabiego Stawku w pobliskim lesie i przywrócenie walorów turystycznych temu miejscu.	20 000
	Razem	1 160 000

6. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

Uszyce mają trzy kluczowe obszary o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców, służące zaspokajaniu ich potrzeb, jak również sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Pierwszym z nich jest kościół parafialny pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, usytuowany w centrum wsi przy głównej ulicy ciągnącej się przez całą miejscowość. Jest to miejsce kultu tradycji chrześcijańskiej, nauki wartości moralnych oraz jednoczenia się mieszkańców podczas codziennych mszy świętych. Kościół jest wpisany do rejestru zabytków, co obliuguje do szczególnej dbałości o ten obiekt, jak również o jego najbliższe otoczenie. Na terenie przykościelnym mieści się bowiem także kaplica wraz z chłodnią, plebania oraz miejsce do parkowania pojazdów. Celem parafii na najbliższy okres czasu jest dostosowanie tego miejsca, w szczególności parkingu oraz najbliższego otoczenia przykościelnego do funkcjonalności na długie lata, przy zachowaniu stylistyki zabytkowej. Dlatego też priorytetem w tym zakresie jest budowa utwardzonego parkingu dla parafian, który byłby połączony aleją chodnikową z wejściem do kościoła otaczając go jednocześnie.

Drugim równie istotnym miejscem dla społeczności uszyckiej jest Dom Ludowo – Strażacki usytuowany w samym środku miejscowości, przy remizie strażackiej. To obiekt, który został wybudowany pracą rąk mieszkańców w latach dziewięćdziesiątych. Celem tej inwestycji było stworzenie miejsca, w którym będzie można organizować wszelkiego rodzaju imprezy okolicznościowe, posiadającego salę taneczną, zaplecze kuchenne, szatnię i inne potrzebne pomieszczenia. Dom ten jest w użytkowaniu Ochotniczej Straży Pożarnej i funkcjonuje pod jej opieką i nadzorem. Z uwagi na ograniczoną ilość funduszy został wykończony bardzo minimalistycznie, brakuje w nim centralnego ogrzewania, profesjonalnego wyposażenia multimedialnego, a także parkingu dla samochodów, by wyczerpująco mógł pełnić swoją funkcję. Budynek jest niewątpliwie cennym zasobem miejscowości Uszyce, skupia mieszkańców na zebraniach, imprezach, różnego rodzaju spotkaniach, to tutaj toczy się życie społeczności i zapadają ważne decyzje. W bezpośrednim sąsiedztwie domu znajduje się dawny kort tenisowy, na którym obecnie latem organizowane są festyny, zabawy na świeżym powietrzu, ogniska. Po przeciwległej stronie ulicy mieści się natomiast stare boisko wiejskie, które częściowo już zagospodarowane rekreacyjnie, służy także zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Całość ze względu na swoje położenie stanowić może doskonały kompleks rekreacyjno – sportowy, którego powstanie organizacje działające społecznie w miejscowości stawiają sobie za zadanie.

Trzeci z obszarów w naszej miejscowości, pielęgnowany przez mieszkańców, w którym szczególnie widoczna jest dbałość o jego estetykę to obszar obiektu sportowego będący w użytkowaniu Ludowego Zespołu Sportowego. Położony jest w górnej części wsi przy szkole podstawowej. Miejsce skupia społeczność nie tylko na meczach futbolowych, ale z uwagi na duży obszar powierzchni, także

na większych imprezach masowych organizowanych w sołectwie. Malownicze położenie obiektu pośród lasów, z pięknie uwidocznionym krajobrazem sprawia, że jest to wymarzone miejsce do spędzania wolnego czasu. Do pełnej funkcjonalności obiektu brakuje jeszcze tylko odpowiedniego miejsca parkingowego, tak by nie niszczyć przestrzeni prywatnych i trawników sąsiadujących gospodarstw. Marzeniem sportowców, kibiców oraz pozostałych mieszkańców jest także oświetlenie płyty boiska, co nie ograniczałoby meczy i treningów do pory roku, czy godziny.

Obszary opisane w niniejszym rozdziale są szczególnymi jeśli chodzi o dalszy rozwój miejscowości Uszyce. Wskutek realizacji zaplanowanych działań poprawi się funkcjonalność przestrzenna tych miejsc, co sprzyjać będzie także nawiązywaniu kontaktów społecznych.